

Conferència del Cercle d'Economia

Repercussions econòmiques del trasllat de runa a l'Alt Urgell:

benefici privat, cost públic?

21/06/2001

Olga Adellach

Ministra d'Agricultura i Medi Ambient del Govern d'Andorra

Senyores i senyors, bona nit. Ja fa temps que la gestió dels residus a Andorra es fa amb l'ajuda i la col·laboració dels nostres països veïns, Espanya i França i, més especialment, de Catalunya. La formalització d'aquestes relacions va començar l'any 1997, quan vam voler signar un conveni amb França per poder exportar un residu tan problemàtic com són les piles que s'havien recollit durant anys a Andorra, sense saber què se'n faria. Es va procedir a una primera exportació d'aquests residus durant el març de l'any 98. Posteriorment, els anys 98 i 99, es va començar a treballar per tal que Andorra formés part del conveni de Basilea relatiu al trasllat transfronterer de residus perillosos. Aquest conveni va entrar en vigor per a Andorra l'u de novembre de l'any 99. Arrel d'aquest fet, els representants del govern francès ja no van insistir per tenir novament un conveni amb Andorra, perquè el conveni que havíem signat abans tenia una durada de quatre anys i, per tant, les nostres relacions amb la República francesa avui en dia pel que fa al trasllat de residus, es fan a través del que estipula el conveni de Basilea.

Pel que fa a la banda espanyola, després de llargues negociacions es va arribar a un acord, a finals de l'any 99. Des del Govern ens semblava que no calia insistir massa en aquest conveni ja que ens havíem adherit al de Basilea, però també vam suposar que les nostres relacions, evidentment, havien de ser importants en el tema de residus. Finalment, el Govern espanyol va signar un acord amb Andorra, que és el Conveni de trasllat de residus, el gener de l'any 2000. El que sí va fer aquest conveni, que suposo que era allò que l'Estat espanyol volia, era que establia una sèrie de condicions que l'Estat andorrà havia de complir. Entre aquestes condicions n'hi havia dos d'importants: que Andorra efectuï les inversions necessàries per enllestir el Pla de sanejament -sabeu que tenim un Pla de sanejament de les aigües que el Govern va aprovar l'any 96-. Amb aquest conveni signat amb Espanya va quedar per escrit que aquestes inversions havien d'estar enllestides abans del trenta-u de desembre de l'any 2002. Paral·lelament, l'altra part important: que se solucionés el tema del tractament de residus abans de finalitzar aquest any 2001. Aquest conveni, com us he dit, es va signar el vint-i-set de gener de l'any 2000. La nostra situació pel que fa a aquests dos temes importants és la següent: quant al Pla de sanejament, s'ha fet una previsió per tal que l'any 2002 estiguin totes les obres adjudicades; això vol dir que s'han efectuat i s'estan efectuant inversions importants, tant en col·lectors com en depuradores. Pel que fa als col·lectors, podem dir que tenim pendents, però a punt d'enllestir, tres col·lectors importants, que són els trams que enllacen Encamp i Escaldes, també una bona part del tram d'Andorra la Vella i tot el tram de Sant Julià fins al terreny de l'estació depuradora. Aquesta estació depuradora se situarà molt a prop de la frontera; si s'ha escollit aquesta ubicació és per la seguretat que es recullin totes les aigües brutes del país. Paral·lelament, aquest any s'està treballant en l'elaboració del plec de bases de la depuradora sud. Aquesta depuradora sanejarà les aigües d'Encamp, Escaldes, Andorra la Vella i Sant Julià, i això vol dir que a finals del 2001 s'haurà d'adjudicar. Tenim la partida pressupostària necessària per poder fer aquesta adjudicació i paral·lelament, de cara al 2002 s'adjudicaria la depuradora de Canillo. Per tant, l'any que ve quedarien adjudicades totes les obres pel que fa al Pla de sanejament.

El tema dels residus és bastant més complex i, com bé sabeu, el dia cinc de juny, Dia mundial del medi ambient, vam fer públic el nostre Pla nacional de residus. Un Pla nacional de residus que vam començar a elaborar l'any 99 i que també va fer públic aquell mateix dia el seu pla de comunicació. La filosofia del Pla nacional de residus es basa en els principis que adopten les

últimes directives europees: tenim objectius de recollida selectiva importants i també uns objectius importants de revalorització a través de la incineració, en una nova planta de tractament que permeti la recuperació d'energia. Com podeu imaginar, per assolir aquest objectiu serà necessària la participació no només del Govern sinó també de les administracions comunals, amb la instal·lació de nous contenidors per començar amb altres recollides selectives i també la construcció de deixalleries. Evidentment, és important la participació de la població que pugui utilitzar totes aquestes infraestructures; per aquest motiu, s'ha engegat ja des d'ara una important campanya de comunicació pel que fa al Pla nacional de residus.

Pel que fa a la runa s'ha de dir que les negociacions han durat fins fa ben poc. La situació a què hem arribat finalment, després de converses mantingudes amb els representants de la Junta de residus i també d'una entrevista personal que vam mantenir amb el conseller de Medi Ambient de la Generalitat, el senyor Felip Puig, el passat u de juny, és que Andorra s'ha compromès a instal·lar un centre de triatge, aquí al país, pel qual hauran de passar tota la runa, els enderrocs i els altres residus de la construcció. No podrà baixar cap camió que transporti aquest tipus de material sense que hagi passat abans per un centre de triatge autoritzat i amb una sèrie de característiques. El Ministeri d'Agricultura i Medi ambient és o serà l'encarregat de supervisar totes aquestes actuacions. En aquests centres de triatge se separaran tots els residus: els metalls, les fustes, els vidres, els papers i cartrons i també els residus voluminosos i residus tòxics en petites quantitats. També s'ha previst que aquests centres de triatge disposin d'una matxucadora, és a dir d'una trituradora, de manera que es pugui disminuir el volum de material exportat. Actualment, el reglament que hem elaborat per poder fer aquesta exportació i per a l'actuació que hauran de fer els centres de triatge està ja redactat i es va presentar ara fa uns quinze dies al Consell de ministres. En principi considerem que la setmana vinent el Govern podria tenir aprovat aquest reglament. S'ha de dir també que, durant la reunió amb el conseller Felip Puig, es va presentar aquest reglament a la Junta de residus, i si el Govern encara no l'ha aprovat és també perquè esperàvem, d'alguna manera, els comentaris que podríem rebre des de Catalunya. Ara ja els hem rebut i, per tant, espero que la setmana que ve estigui aprovat. També tenim pendent que la Generalitat ens doni resposta sobre a quin abocador es podran baixar les runes i els residus de la construcció d'Andorra; tot el que ens ha dit és que haurien d'anar destinats a un abocador en concret i sobretot s'ha insistit que seria una destinació concreta, per tal de poder efectuar controls molt més estrictes.

Penso que és important remarcar que a Andorra estem fent un gran esforç en inversions en infraestructures amb relació al medi ambient. Estem parlant de col·lectors, d'estacions de depuració, de noves plantes de tractament de residus, de deixalleries, estem parlant de prop de 10.000 milions de pessetes en inversions en infraestructures d'aquest tipus. A més a més, a aquestes inversions s'han d'afegir les que duren a terme les administracions comunals i el cost de fer funcionar tot el sistema de recollida i de tractament d'aquests residus. Actualment els costos del Ministeri pel que fa a aquestes partides, resumidament, puc dir que són: trenta milions de pessetes per a la recollida de residus del sector de l'automoció, quaranta-cinc milions per a la recollida del vidre -suposem que aquest any, per les previsions, arribarem a cinquanta-un milions-, quatre milions per a la recollida de piles i llaunes usades, i vuit milions pel que fa a la recollida de residus tòxics. Aquests diners es distribueixen entre les empreses que efectuen la recollida de residus a l'interior d'Andorra, el cost del trasllat de residus fins al seu lloc de destinació i els gestors autoritzats. Principalment, aquests gestors estan situats a Catalunya, i són els qui gestionen en última instància aquests residus. Una part important del que nosaltres anomenem residus es torna matèria primera i es reutilitza posteriorment.

Per acabar, penso que és important dir que el sector mediambiental s'ha transformat en pocs anys i actualment és un sector econòmic que genera un moviment important de diners. Esdeveniments com el d'aquest vespre mostren aquest fet. És evident que el medi ambient no té fronteres i en aquest cas queda absolutament palès amb les relacions que mantenim Andorra amb Catalunya i, més concretament, amb la comarca veïna de l'Alt Urgell.

Espero que les trobades com la d'avui i altres de més oficials celebrades anteriorment ens ajudin a tots a mantenir un nivell de riquesa als nostres pobles que permeti a la gent treballar, però també gaudir d'una bona qualitat de vida. Les generacions que ens han precedit s'han esforçat per cedir-nos un territori preciós com és el Pirineu. Nosaltres hem d'aprofitar aquest entorn privilegiat, n'hem de saber gaudir però alhora l'hem de saber respectar de manera que el deixem també en bones condicions per a les generacions que puguin venir darrere nostre. Aquesta és la filosofia de tot el que és desenvolupament sostenible, que hem de tenir sempre

present, si més no tots els qui treballem sobretot en temes relacionats amb el medi ambient. Això és tot el que us volia dir. Moltes gràcies.

.....
Francesc Zamora: Abans de passar al torn de preguntes, la Sra. Ministra voldria fer un parell de puntualitzacions.

Olga Adellach: Voldria puntualitzar que l'acord que es va signar sobre trasllat i gestió de residus amb Espanya diu, al punt D de l'article 2, apartat 1, que es poden exportar els enderroc i altres residus de la construcció. I dic això perquè quan vaig entrar a formar part del Ministeri, a la cartera de medi ambient, aquest conveni ja estava pràcticament enllestit. Va ser a la tardor de l'any 99 quan va quedar tancat amb la Generalitat de Catalunya, concretament amb el senyor Puigdollers, i van ser dos últims punts que es van afegir al conveni: són, entre altres, els residus provinents de l'escorxador i els enderroc i altres residus de la construcció. No tinc l'acord en aquest moment aquí, però recordo que es parlava de l'exportació d'enderroc i residus de la construcció provinents prioritàriament de la recollida selectiva. És a dir, que ni a l'acord es diu que sigui estrictament de la recollida selectiva. Andorra va negociar un conveni, que es va signar amb l'Estat espanyol, que permet al país exportar aquest tipus de residus. És per això que en aquest moment s'està treballant en un reglament que permeti la creació dels centres de triatge i alhora reguli l'exportació d'aquests residus. El fet que hi hagi uns centres de triatge a Andorra farà que, evidentment, els residus estiguin triats i es reduirà el volum. Les negociacions que hem tingut fins ara amb la Generalitat de Catalunya han estat sempre pensant en aquesta possibilitat d'exportació, i ambdues parts han estat d'acord.

Comprenc que per a la comarca de l'Alt Urgell sigui un problema, és veritat que el fet de posar abocadors està canviant el paisatge de la comarca, igual que també ens el canvien els abocadors que tenim al país -com bé sabeu en tenim uns quants, a part dels abocadors de cendres i escòries, tenim també abocadors de terres- i per l'orografia del país, és evident que és complicat tenir abocadors. Sabem que n'hem de tenir, però si el país té la possibilitat d'exportar, nosaltres ens hi acollim, encara que tingui uns costos d'exportació elevats, de la mateixa manera que el fet de tenir abocadors té també, evidentment, uns costos a nivell de territori.

Penso que aquesta entesa i col·laboració entre dos estats veïns és bona i amb aquesta finalitat es va signar el conveni.